

A. OGIŃSKI

WYDZIELANIE ŻOŁĄDKOWE U CZŁOWIEKA W RÓŻNYCH POZYCJACH CIAŁA

Z Zakładu Fizjologii A. M. w Krakowie

Kierownik: prof. dr *J. Kaulbersz*

Posługując się techniką wskazaną przez *J. N. H. Hunta* wykonano w Zakładzie Fizjologii Guy's Hospital w Londynie 26 oznaczeń opróżniania i wydzielania żołądkowego po przyjęciu wody jako posiłku próbnego. Po przepłukaniu żołądka i opróżnieniu go z pozostałej treści przyjmowano na stole obrotowym pozycję leżącą z głową do góry lub w dół (ok. 50°). Przy pomocy zgłębnika wprowadzono 750 ml wody o temp. 37°C z dodatkiem wskaźnika barwnego. Po 10 lub 20 minutach wyciągało się całą treść żołądkową, oznaczało jej ilość, stężenie barwika, kwasu solnego i chlorków. Drogą odpowiednich przeliczeń określano ilość pozostałej w żołądku wody, objętość treści, która przeszła przez odźwiernik, ilość wydzielonego kwasu i chlorków, a przy pomocy wzorów podanych przez *Fishera* i *Hunta* objętość wydzieliny okładzinowej i pozaokładzinowej (wg *Hollandera*).

W omówionych doświadczeniach całkowita objętość wydzielania żołądkowego okazywała się większą w ułożeniu głową w dół, średnio o 37%; wzrost ten dotyczył zarówno komponenty kwaśnej jak zasadowej, w stosunku do sekrecji pozaokładzinowej był jednak szczególnie uwydatniony. Nie zauważono wyraźnej zależności szybkości przechodzenia płynu przez odźwiernik od pozycji ciała.

Wpływ zmiany kierunku działania siły grawitacyjnej może być brany pod uwagę w teoretycznych, jak dotąd, rozważaniach nad czynnością fizjologiczną układu pokarmowego w stanie częściowej lub całkowitej nieważkości.
